

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Żagańskiego na lata 2024-2030

PODSUMOWANIE

sporządzone zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy
z dnia 3 października 2008r.

*o udostępnianiu informacji o środowisku
i jego ochronie, udziale społeczeństwa
w ochronie środowiska oraz*

*o ocenach oddziaływania na środowisko
(t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.)*

PODSUMOWANIE

sporządzone zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008r.
*o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie
środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.)

do „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Żagańskiego na lata 2024-2030” wraz z prognozą
oddziaływania na środowisko.

Opracowanie:

Podstawa prawna

Do opracowywania „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Żagańskiego na lata 2024-2030” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przystąpiono na podstawie umowy zawartej pomiędzy Powiatem Żagańskim a Stowarzyszeniem Wspierania Inicjatyw Gospodarczych Delta Partner.

Zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.), do przyjętego dokumentu dołącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

1. ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
2. opinie właściwych organów (Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego);
3. zgłoszone uwagi i wnioski;
4. wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
5. propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Art. 51, ust. 2, pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094 z późn. zm.) nakłada obowiązek przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Dla zadań zawartych w projekcie *Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Żagańskiego na lata 2024-2030* można zaproponować następujące działania alternatywne:

- Zmiana lokalizacji danego działania.
- Zmiana technologii realizacji zadania.
- Wybór alternatywnych materiałów do realizacji zadania.
- Rozważenie różnych wariantów organizacyjnych realizacji zadania i dobór odpowiedniego;
- Modyfikacja zakresu zadania, częściowe lub całkowite odstąpienie od realizacji zadania, jeśli decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla danego zadania będzie wskazywać na taką potrzebę.

W przypadku projektu *Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Żagańskiego na lata 2024-2030* nie ma możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań ze względu na wysoki stopień ogólności dokumentu. Projekt jest koncepcją rozwoju i przebudowy społecznej, infrastrukturalnej i przestrzennej obszaru powiatu, która jako wizja całościowa i spójna pozwoli osiągnąć zamierzone efekty. Dlatego też wprowadzanie na tym etapie rozwiązań alternatywnych zaburzałoby spójność wspomnianej wizji. Należy jednak podkreślić, że istnieją duże możliwości w doborze najlepszych pod względem oddziaływania na środowisko wariantów lokalizacyjnych, technologicznych czy organizacyjnych.

Podkreślając charakter dokumentu, o wysokim stopniu ogólności oraz brak możliwości precyzyjnego wskazania działań alternatywnych należy w przypadku wszystkich przedsięwzięć przeanalizować działania alternatywne na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W związku z ciągłym rozwojem gospodarczym regionu oraz wzrostem poziomu konsumpcji brak realizacji *Strategii* prowadzić będzie do pogorszenia wszystkich elementów środowiska.

Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Dla dokumentu „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Żagańskiego na lata 2024-2030” przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim pismem WZŚ.411.172.2023.DT z dnia 13 listopada 2023 r. oraz Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wielkopolskim pismem NZ.9022.621.2023/2024.JZ z dnia 5 stycznia 2023 uzgodnili zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie oddziaływania na środowisko.

Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana zgodnie z art. 51 oraz art. 52 ww. ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.), w tym:

1. zawiera:
 - a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
 - b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
 - c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia,
 - d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
 - e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
 - f) oświadczenie autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, stanowiące załącznik do prognozy,
 - g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;
2. określa, analizuje i ocenia:
 - a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
 - b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających

ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r., poz. 916 ze zm.),

- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3. przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru — rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Ponadto w Prognozie oddziaływania na środowisko uwzględniono:

- a) Określenie zasięgu znaczących oddziaływań generowanych ustaleniami projektu dokumentu.
- b) Identyfikację analizę i ocenę oddziaływań generowanych ustaleniami projektu dokumentu na zasoby, twory i składniki przyrody, a także cele ochrony przyrody wymienione w art. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w szczególności analizując wpływ na ochronę obszarów Natura 2000.
- c) Wnioskowanie, czy ustalenia zawarte w projekcie dokumentu nie spowodują działań wymienionych w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz czy zachodzą przesłanki zawarte w art 34 ww. ustawy.

Prognoza oddziaływania na środowisko zgodnie z wyznaczonym zakresem dodatkowo zawiera:

1. Opis lokalizacji terenów objętych przedmiotowym projektem „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Żagańskiego na lata 2024-2030” względem:
 - głównych zbiorników wód podziemnych,
 - terenów szczególnego zagrożenia powodzią (ze wskazaniem, że założenia projektu są zgodne z warunkami korzystania z tych obszarów).
2. Zidentyfikowanie oddziaływań dopuszczonych rozwiązań projektowanego dokumentu, mających wpływ na cele środowiskowe.
3. Ocenę wpływu realizacji przedmiotowych rozwiązań na wskazane cele środowiskowe.
4. Wskazanie środków minimalizujących zidentyfikowane oddziaływania.
5. Opis wpływu przewidywanego zagospodarowania terenu (terenów) związanego z projektem dokumentu na krajobraz, czyli postrzeganą przez ludzi przestrzeń, zawierającą elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowaną w wyniku działania czynników naturalnych lub też działalności człowieka.
6. Opis oddziaływania przewidywanego zagospodarowania terenów związanych z projektowanym dokumentem na klimat oraz wskazać działania, które będą sprzyjały adaptacji do zmian klimatu.

Opinie właściwych organów

Opracowany dokument „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Żagańskiego na lata 2024-2030” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został przekazany do zaopiniowania do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim i Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wielkopolskim.

Pismem o sygnaturze WZŚ.410.14.2024.RD z dnia 6 lutego 2024 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim oraz Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wielkopolskim pismem o sygnaturze NZ.9022.11.2024.MZ z dnia 2 lutego 2024 r. zaopiniowali pozytywnie projekt „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Żagańskiego na lata 2024-2030” wraz z Prognozą.

Poniżej przedstawiono wnioski, które przedstawił Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim oraz Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny:

1. Zgodnie z informacjami zawartymi w Prognozie, w projekcie „Strategii Rozwoju” obrano kierunki spośród przedsięwzięć, które: „ (...) będą miały charakter lokalny, tzn. będą one terytorialnie realizowane w obrębie analizowanego obszaru. W związku z powyższym przedsięwzięcia te charakteryzować się będą ograniczonym przestrzennie oddziaływaniem na środowisko. Ponadto, w przypadku takich przedsięwzięć, jak budowa sieci kanalizacyjnej główne oddziaływanie na środowisko występuje w fazie realizacji przedsięwzięcia i ma ono również czasowo ograniczony charakter.
2. Ewentualne negatywne oddziaływanie na środowisko kierunków działań, szczególnie tych związanych m.in. z rozbudową infrastruktury technicznej (np.: sieci kanalizacyjnej czy modernizacją i rozbudową ciągów komunikacyjnych) można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.
3. Działania zaproponowane do realizacji w ramach projektowanego dokumentu z założenia mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców a także stanu środowiska na terenie poszczególnych gmin i tym samym pozytywnie wpływać na zdrowie mieszkańców. Na etapie Prognozy stwierdzono, że realizacja projektu „Strategii Rozwoju” nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.
4. Stwierdza się, iż realizacja zadań przewidzianych w przedmiotowym dokumencie, przy zachowaniu obowiązujących przepisów w zakresie ochrony środowiska, zastosowaniu rozwiązań zapobiegających i ograniczających oddziaływanie na środowisko, a także rzetelnym przeprowadzeniu ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, nie spowoduje negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi.

Uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa

Zgodnie z art. 30 i w związku z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.). Zarząd Powiatu Żagańskiego zapewnił mieszkańcom możliwość zapoznania się z projektem Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Żagańskiego na lata 2024-2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z obwieszczeniem Zarządu Powiatu Żagańskiego z dnia 24 stycznia 2024 r. uwagi i wnioski do projektu Strategii Zrównoważonego Rozwoju wraz z prognozą oddziaływania na środowisko mogły być wnoszone w terminie do 11 lutego 2024 r.

Uwagi i wnioski można było składać w formie ustnej, pisemnej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego:

1. drogą elektroniczną na adres: starostwo@powiatzaganski.pl
2. drogą korespondencyjną na adres: Starostwo w Żaganiu, ul. Dworcowa 39,68-100 Żagań,
3. w Starostwie Powiatowym w Żaganiu pok. 109 w godzinach urzędowania,
4. poprzez formularz uwag on-line: https://ankieta.deltapartner.org.pl/powiat_zagan_oos

W trakcie trwania konsultacji nie wpłynęły żadne uwagi.

Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094 z późn. zm.), z rozdziału 3, działu VI dotyczącego postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów, opracowywany dokument nie będzie wywierał znaczącego oddziaływania transgranicznego. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach dokumentu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja projektu *Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Żagańskiego na lata 2024-2030* nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

1. Istotną częścią realizacji strategii jest jej bieżący monitoring, który ma na celu analizę stanu zaawansowania wdrażania zapisów dokumentu. Monitoring umożliwi zebranie informacji na temat uzyskiwanych efektów, co pozwala na wykrycie zagrożeń i wprowadzenie korekt oraz modyfikacji w dokumencie. Proces monitorowania zapewni lepsze ukierunkowanie na osiągnięcie założonych celów rozwojowych oraz zapewni ciągłość, prawidłowość i efektywność realizacji zapisów strategicznych. Jest podstawą do opracowania ewaluacji dokumentu i z tego względu monitoring powinien być przeprowadzany corocznie.
2. Przeprowadzenie ewaluacji pozwoli nie tylko na ocenę działań w określonym czasie, lecz także na wprowadzenie ewentualnych zmian w strategii oraz dostosowanie jej do zmieniających się warunków i potrzeb. W 2027 r. rekomenduje się przeprowadzenie ewaluacji międzyokresowej, sprawdzającej stopień realizacji założeń strategicznych, która jej celem będzie ewentualne wskazanie konieczności wprowadzenia aktualizacji strategii. W 2030 r. przewiduje się przeprowadzenie ewaluacji końcowej, której celem będzie ostateczna ocena działań zrealizowanych w ramach niniejszej strategii i sprawdzenie ich wpływu na jakość życia w powiecie żagańskim

Poniżej zaprezentowano wybór zmiennych monitoringu celów strategicznych, których założeniem jest monitorowanie stopnia osiągnięcia założonych celów rozwojowych strategii w obrębie ochrony środowiska.

Cel strategiczny	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa wskaźnika (2021)	Oczekiwany rezultat w 2030 roku	Źródło danych
3. Zrównoważony rozwój przestrzenny powiatu i ochrona środowiska	Długość ścieżek rowerowych na terenie powiatu	20,3	Wzrost	BDL GUS
	Liczba budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji	0 ¹	Wzrost	Starostwo Powiatowe w Żaganiu
	Moc instalacji OZE na terenie powiatu	73,47 MW	Wzrost	Urząd Regulacji Energetyki

¹ W tym przypadku jako rok bazowy przyjęto 2023 r. i od tego momentu monitorujemy zmienność wskaźnika w związku z tym jego wartość określono jako 0